

KÉT NEMZETKÖZI KÖNYVTÁRSTATISZTIKAI KIADVÁNYRÓL

BOURGEOIS, Pierre : Library statistics. = Unesco B.Lib. 15.vol. 1961. l.no. 1-3.p.
Könyvtári statisztikák.

A cikk a nemzetközi könyvtári statisztika jelentőségével

vel, lehetőségeivel foglalkozik, nem hallgatva el e vállalkozás nehézségeit sem. Ismerteti az UNESCO-nak és az IFLA-nak ezen a területen végzett munkáját és a jövőre vonatkozó terveit.

Az UNESCO társadalomtudományi osztályának statisztikai részlege 1952 óta közöl évente kulturális statisztikája keretében könyvtárstatisztikai adatokat.^{/1/} Külön kiadványban 1959-ben közölte első ízben az UNESCO e területen végzett munkája eredményeit.^{/2/} Ez a kiadvány fogyatékoságai ellenére is értékes dokumentum, - érdemes rendszeres időközönként hasonló publikáció megjelentetése. Éppen az az egyik értéke, hogy felfedi az ilyen statisztika összeállításának nehézségeit, amelyeket eddig talán nem láttak elég világosan. - A kiadvány közli az UNESCO által javasolt definíciókat. Ezeket az IFLA statisztikai bizottságában többször megvitatták. Konzultálni akarják az IFLA tagegyesületeit s ennek eredményeit az IFLA 1961-es ülésén fogják megvitatni.

Az egyes országok könyvtári statisztikáinak egyetlen kiadványban való megjelentetése - még ha ezek különböző sémák szerint készültek is - nagyon sokat mond annak, aki tud a számok között olvasni. A számadatokat természetesen kommentárral és magyarázó jegyzetekkel kell ellátni, hogy összehasonlíthatók legyenek.

A legnagyobb értéke e kiadványnak, hogy olyan átfogó képet ad a világ könyvtáiról, amilyen egyetlen más kiadványban sem található. Az UNESCO-t és az IFLA-t tevékenységük irányítása szempontjából elsődrendűen érdeklik ezek az adatok, amelyek különösen beszédesek lesznek, ha egymás után következő több kiadás adatait lehet majd összehasonlítani. A kiadvány a jövő könyvtártörténet-írása számára is kitűnő segédeszköz lesz. Nagy kár, hogy nincs ilyenféle dokumentumunk legalább az európai országok XIX.századi könyvtárügyéről. Az országos statisztikák egymás mellé állítása remélhetőleg ösztönözni fogja az egyes országokat, hogy tökéletesítsék statisztikáikat.

tikai adatszolgáltatásukat. - Végül a könyvtári statisztika fontos kiegészítője a világ könyvterméséről, a könyvtárközi kölcsönzésről és a központi katalógusokról készült nemzetközi statisztikáknak, és ezekkel együtt nélkülözhetetlen segédeszköze a világ könyvtárai közötti együttműködés jobb megszervezésének.

Az UNESCO-nak - az IFLA-közreműködésével - e vállalkozás továbbfejlesztésében úgy kell eljárnia, mint a világ könyvterméséről készített statisztikák esetében, vagyis szakértőket hívni össze a kérdés tanulmányozására. Az általuk megfogalmazandó javaslatokat azután elfogadásra az UNESCO közgyűlése elé terjesztenék. /MÁ/

/1/ Basic facts and figures. Illiteracy, education, libraries, museums, books, newspapers, newprint, film, radio and television. Paris, Unesco.

/2/ Statistiques sur les bibliothèques. Paris, 1959, UNESCO. 134 p. /Rapports et études statistiques./ - Bibliogr. 132-134.p.

Bevezetőben közli a különböző könyvtártípusoknak és a statisztikai bizonylatokban szereplő fogalmaknak az UNESCO által javasolt értelmezését /definiációját/. A statisztika két részből áll: Az első rész országonként közli a kérdőívekre adott válaszok feldolgozásának eredményét. A második rész tartalmazza a tulajdonképpeni nemzetközi statisztikai táblázatokat. A kiadvány a könyvtárakat - rendeltetésük szerint - az alábbi 5 csoportba osztja: 1/ nemzeti -, 2/ egyetemi -, 3/ iskolai -, 4/ szak- és 5/ közművelődési könyvtárak.

BERLINBEN VAGY MARBURGBAN HOZZÁFÉRHETŐBB-E A NÉMET KÖNYV ?

Lügen haben kurze Beine. Erklärung der Deutschen Staatsbibliothek. = Bibliothekar (Berlin). 14. Jg. 1960. 10. H. 1093-1094. p.

A hazug embert hamarabb utoléri, mint a sánta kutyát. - A Deutsche Staatsbibliothek nyilatkozata a "Welt am Sonntag" c. nyugatnémet lap állításával kapcsolatban.

A "Der Bibliothekar" ismerteti a Deutsche Staatsbibliothek nyilatkozatát a "Welt am Sonntag" c. nyugatnémet lap állításával kapcsolatban.

A nyugat-német lap szerint a Marburgban lévő nemzeti könyvtár "mindenki számára hozzáférhető", míg a Deutsche Staatsbibliothekben mintegy 600 000 kötet "hozzáférhetetlen", 250 000 kötet pedig a zárolt kiadványok osztályán van, s így ugyancsak "hozzáférhetetlen".